

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Edukacja międzykulturowa w przedszkolu
Wydział	Wydział Psychologii, Pedagogiki i Nauk Humanistycznych
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej (standard kształcenia: Nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej))
Liczba punktów ECTS	4
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	30 godz.
Cykl dydaktyczny	2019/2020 zimowy
Semestr studiów	9
Rok studiów	5
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2023/2024
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Krystyna Grzesiak (e-mail: kgrzesiak@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
9	10 godz.	20 godz.	4

2. Cele przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu wielokulturowości oraz edukacji międzykulturowej. Uwrażliwienie ich na różnice kulturowe i wytworzenie potrzeby otwierania się na innych uczestników życia społecznego. Zdobycie umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie pracy z dziećmi różnymi kulturowo.
----	--

3. Wymagania wstępne

Brak wymagań.

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student ma wiedzę dotyczącą edukacji międzykulturowej.	EUK7_W11
U1	Umiejętności: Student ma umiejętności pozwalające na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo.	EUK7_U11
K1	Kompetencje społeczne: Student trafnie rozpoznaje specyfikę środowiska lokalnego, w tym zróżnicowanego kulturowo oraz podejmuje współpracę na rzecz dobra dzieci/uczniów i tego środowiska.	EUK7_KS6

5. Treści programowe

Wykład (10 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 9)
Wyk1	Wprowadzenie w problematykę zajęć (koncepcja kultury jako góry lodowej, wielokulturowość, modele polityki włączania emigrantów w życie państwa, polityka wielokulturowa w wybranych państwach Europy i świata). Stereotypy i uprzedzenia, mechanizmy ich powstawania. Edukacja międzykulturowa. Cele i zadania. Holistyczna Koncepcja edukacji międzykulturowej J. Nikitorowicza. Koncepcja postrzegania Innego i interakcji z Nim J. Nikitorowicza. Podstawowe przepisy prawne dotyczące praw mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce. Zadania placówek edukacyjnych w obszarze edukacji międzykulturowej. Potrzeby dzieci różnych kulturowo. Trudności w pracy z dzieckiem cudzoziemskim. Formy pomocy dziecku i rodzinie. Kompetencje międzykulturowe nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Omówienie etapów adaptacji kulturowej, Modelu rozwoju wrażliwości kulturowej oraz Strategii akulturacji w kontekście pracy nauczyciela.

Ćwiczenia (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 9)
Cw1	Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce. Historia i teraźniejszość. Wkład mniejszości narodowych i etnicznych w rozwój polskiej kultury na przestrzeni wieków. Omówienie możliwości wykorzystania miejsca zamieszkania studenta w realizacji edukacji międzykulturowej. Charakterystyka wybranych programów edukacji międzykulturowej. Bajka międzykulturowa jako jedna z metod pracy w edukacji międzykulturowej. Prezentacja i omówienie scenariuszy zajęć z zakresu edukacji międzykulturowej dla dzieci w wieku przedszkolnym.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady
Ćwiczenia	
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M16	Praca w grupach
M17	Prezentacja multimedialna

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
----------------------------------	----------------------------

Wykład	10 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, Praca własna studenta,	70 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	100 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Wykład – poprawna ocena z egzaminu pisemnego z wykładów (na życzenie studentów egzamin może mieć formę ustną).
Ćwiczenia – przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach, poprawne przygotowanie dwóch prezentacji oraz scenariusza zajęć dla dzieci na temat edukacji międzykulturowej.

Prezentacje dotyczą:

1. charakterystyki wybranych mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących Polskę oraz ich wkładu w rozwój polskiej kultury,
2. możliwości wykorzystania miejsca zamieszkania studenta w edukacji międzykulturowej.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	egzamin pisemny (lub stny) z wiadomości z wykładu (95% i więcej odpowiedzi poprawnych).
Na ocenę 4,5:	egzamin pisemny (lub ustny) z wiadomości z wykładu (85% odpowiedzi poprawnych),
Na ocenę 4:	egzamin pisemny (lub ustny) z wiadomości z wykładu (75% odpowiedzi poprawnych),
Na ocenę 3,5:	egzamin pisemny (lub ustny) z wiadomości z wykładu (65% odpowiedzi poprawnych),
Na ocenę 3:	egzamin pisemny (lub ustny) z wiadomości z wykładu (55% odpowiedzi poprawnych),

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	przygotowanie do każdego z zajęć, duża aktywność na zajęciach, częsty udział w dyskusjach, zaangażowanie, przygotowanie dwóch bardzo interesujących prezentacji i nowatorskiego scenariusza zajęć.
Na ocenę 4,5:	bardzo częste przygotowanie do zajęć, duża aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach, przygotowanie dwóch bardzo interesujących prezentacji oraz scenariusza zajęć,
Na ocenę 4:	częste przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, przygotowanie dwóch interesujących prezentacji oraz scenariusza zajęć dla dzieci,
Na ocenę 3,5:	sporadyczne przygotowanie do zajęć, poprawne przygotowanie dwóch prezentacji oraz scenariusza zajęć dla dzieci,
Na ocenę 3:	poprawne przygotowanie dwóch prezentacji oraz scenariusza zajęć,

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. 1. Kamińska K., Nauczyciel wychowania przedszkolnego wobec wielokulturowości, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007.
2. Kamińska K., W stronę wielokulturowości w edukacji przedszkolnej, WSiP, Warszawa 2005.
3. Lewowicki T., E. Ogrodzka-Mazur, A. Szczurek-Boruta, Edukacja międzykulturowa w Polsce i na świecie, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2000.
4. Nikitorowicz J., Sadowski A., Misiejuk D., Edukacja międzykulturowa, cz. 1, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2001.
5. Nikitorowicz J., Edukacja międzykulturowa, cz. 2, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2001.

Literatura uzupełniająca

1. 1. Borowiak A., Szarota P. (red.), Tolerancja i wielokulturowość - wyzwania XXI wieku, Academica, Warszawa 2004.
2. Browarek T., Chałupczak H., Mniejszości narodowe w Polsce 1918-1995, UMCS, Lublin 1998.
3. Klimowicz A., (red.), Edukacja międzykulturowa. Poradnik dla nauczyciela, Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa 2004.
4. Kofta M., Jasińska-Kania A. (red.), Stereotypy i uprzedzenia. Uwarunkowania psychologiczne i kulturowe, Scholar, Warszawa 2001.
5. Lewowicki T., Szczurek-Boruta A., Suchodolska J. (red.), Pedagogika międzykulturowa wobec wykluczenia społecznego i edukacyjnego, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2011.
6. Młynarczuk-Sokołowska A., Namiotko U., Nikitorowicz J. (red.), Edukacja w warunkach wielokulturowości. Konteksty społeczno-metodyczne, Wydawnictwo Naukowe Katedra, 2017.
7. Muszyńska J., Danielewicz W., Bajkowski T. (red.), Kompetencje międzykulturowe jako kapitał społeczności wielokulturowych, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2013.
8. Nikitorowicz J., Edukacja międzykulturowa: kreowanie tożsamości dziecka, Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007.
9. Parfieniuk I., Nauczyciel w sytuacji dialogu kultur, Trans Humana, Białystok 2006.

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr Krystyna Grzesiak (e-mail: kgrzesiak@afm.edu.pl)